

ZEIDLER SÁNDOR

*Hogyan került
a Kállay-gyűjteménybe
Horthy Miklós
kormányzó egyik
kitüntetése?*

Vitéz nagybányai Horthy Miklós hosszú katonai szolgálata, majd negyedszázados országlása alatt számtalan elismerésben részesült. Kitüntetéseit három részre oszthatjuk:

- 1.** Az Osztrák–Magyar Monarchia idején tengerésztisztként, később Ferenc József egyik szárnysegédéeként, majd az első világháború alatt az Adriai-tengeren végrehajtott sikeres fegyvertényekért kapott kitüntetések.
- 2.** Államfőként a külföldi hatalmaktól kapott kitüntetései, az illető országok legmagasabb érdemrendjei, melyeket főképp protokolláris céllal, áttételesen Magyarország elismeréseként adományoztak.
- 3.** Néhány kitüntetésnek, melyet ő alapított, államfőként élethosszig tulajdonosa volt.

Összesen körülbelül hetvenféle kitüntetése volt. Ezek közül néhány több darabból állt, ezért száz fölöttire tehető a kitüntetései száma, nem számítva a miniatűröket. A kitörés során ezekből néhányat a katonák magukhoz vettek, így került egy akkori vöröskeresztes nővérhez – halott vagy sebesült katonától – a kormányzó hadiékítményes és kardos arany lánckeresztje, mely 1990-ben magángyűjtemény részévé vált.

A korabeli egyenruha-viselési szabályoknak megfelelően a kormányzó különböző alkalmakra többféle rendfokozatának megfelelő egyenruhával rendelkezett. Ilyen volt az úgynevezett „Bordjacket”, amely kétsoros klubzakóhoz hasonlatos köznapi viseletet jelen-

A Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesített nagykeresztjének csillaga kardokkal

tett, valamint az úgynevezett „flottakabát”, melyet „Ferenc József”-nek neveztek, továbbá – teljes díszben – a tengerészfrakk. Ezekhez hétköznapi általában csak a Katonai Mária Terézia-rend lovagkeresztje és a Vitézi Jelvény társult, kisebb események alkalmával pedig mellén kitüntetéssorral jelent meg, néhány, mellre tűzhető és nyakban viselt érdemjellel kiegészítve.

Teljes díszben – így az államfői látogatások alkalmával is – annyi kitüntetést viselt, amennyi az öltözetén ízlésesen elfért, ügyelve arra, hogy az aktuális partnerország elismerése fő helyre kerüljön. Mint a kor elismertjei általában, ő is főképp azokat a kitüntetéseket becsülte, melyeket személyes fegyvertényeiért kapott.

A kormányzó kitüntetései sorsa a háborút követő évtizedekben ismeretlen maradt. Szinte semmilyen, a sze-

HORTHY LEVELE KÁLLAY MIKLÓSNAK

Estoril 12./VI
Kedves Mica!

Köszönöm június 7-iki leveledet, melyet úgy emlékszem két nappal kaptam később miután írtam neked. Érdekel az érdekes útiprogramod. Azt hiszem élvezni fogod. – A mi a kitüntetést illeti, nekem történetesen itt van a magyar érdemrendnek a nagykeresztje, de válszallag nélkül. Nem is emlékszem hogy ezt nem-e nyaklánc helyettesítette. De ez nem is fontos. Nagyon szívesen kölcsönözöm, de elküldeni csak biztos uton merném. Irod hogy Kállay Feri fog felkeresni; ha idejében találkozhattok, neki átadnám az egyetlen ma létező csillagot. – Vagy talán akad más megbízható átutazó. – Tegnap megnéztük Lissabonban a Portugal–Magyar Football mérkőzést. Sajnos 2–2 volt az eredmény, bár a magyarok nagy fölényrel játszottak.

Szívélyes üdvözlettel
HORTHY MIKLÓS

(A kézírásos levelet eredeti helyesírással közöljük.)

mélyéhez köthető tárgy – egy kard kivételével – nem került elő a rendszerváltásig. Az első adatok 1959-ből származnak, amikor a kitüntetést adományozó oklevelek egy részét – hozzávetőlegesen egyharmadát – a szovjet levéltári igazgatóság átadta a Magyar Országos Levéltárnak. 1992-ben Günzenhausenben, a Sammlertreffenen bukkant elő az államfő egyedi – mellén viselt – kitüntetésora, amely

szerencsésen hazai magángyűjteménybe került.

Lemondatása után szűk családjával és néhány munkatársával a bajorországi Weilheim melletti Hirschberg kastélyba került, az SS védőőrizetébe. Az internáltaknak személyenként egy bőröndöt és két rend öltözetet engedélyeztek, melyet Kerencsi Miklós, a kormányzó személyi komornyikja állított össze. Németországba, majd Por-

Horthy Miklós családjával a portugáliai Estorilban

tugáliába a két egyszerűbb egyenruháját és az ezeken viselt érdemrendeket vitte magával.

1994-ben a kormányzóhelyettes özvegye, gr. Edelsheim-Gyulay Iona Portugáliából hazahozta és a Magyar Nemzeti Múzeumnak adományozta apósa megmaradt kitüntéseit és egyenruháit. Ezek között azonban már nem volt megtalálható a Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesített nagykeresztjének csillaga, melyet Horthy Miklós 1956. június 18-án kelt levele szerint kölcsönadott volt miniszterelnökének, a dél-amerikai körútra induló Kállay Miklósnak. A kormányzó 1957. február 9-én bekövetkezett halála miatt azonban már nem került vissza hozzá. A rendkívül ritka, gyönyörű érdemrendet a miniszterelnök fia, Kállay Kristóf volt szentszéki követ őrizte meg, s 1994-ben – igen gazdag kitüntetésgyűjteményével együtt – a Jósza András Múzeumnak adományozta. Horthy Miklós személyes relikviája így került Nyíregyházára, az éppen ezekben a hónapokban megújuló Kállay-gyűjteménybe. ♦

A SZERZŐ FALERISZTIKUS

Tudjon meg még többet a történelemről!

Olvassa
a Rubicon
minden
hónapban!

Előfizetőinknek 2 szám ajándék: 10-et fizet, 12-t kap!

Egyenként is megvásárolható példányok

2004/4	Bibó István, a nemzet lelkiismerete	448 Ft	☐	2012/4-5	Történelmi tévhitok - Krasznahorka büszke vára	995 Ft	☐
2004/8-9	60-as évek	699 Ft	☐	2012/6	Adók és adófizetők - Hitler stílusa	645 Ft	☐
2004/10	IV. Károly	448 Ft	☐	2012/7	Újkori olimpiák - Lovagok világa	645 Ft	☐
2004/12	Az Andrásyok világa	448 Ft	☐	2012/8	Horthy István halála - Kádár arcai	645 Ft	☐
2006/2-3	Háború a modern korban	789 Ft	☐	2012/9-10	Klebsberg - Aktuális Horthy kép	995 Ft	☐
2006/7	Terrorbombázások - Tortúra	545 Ft	☐	2012/11	Volksbund kontra Hűségmozgalom	645 Ft	☐
2006/8	Che Guevara - Keresztesek	545 Ft	☐	2012/12	Sztálin - Nagy perek - A „Kossuth címer”	645 Ft	☐
2007/1-2	Második Trianon	889 Ft	☐	2012/1 különszám	Boszorkányság	645 Ft	☐
2007/3	Állambiztonság - Titkosszolgálat	595 Ft	☐	2012/2 különszám	A Magyar nemesség	645 Ft	☐
2007/6-7	A magyar bor századai	889 Ft	☐	2013/1	Híres merényletek - Gestapo	695 Ft	☐
2007/8	A 20. századi nő	595 Ft	☐	2013/2-3	Nagy Szulejmán - Pápák és a Pápválasztás	995 Ft	☐
2007/9	Személyi kultuszok	595 Ft	☐	2013/4	Mozaikok az európai zsidóság történetéből	695 Ft	☐
2007/10	Horthy Miklós kultusza	595 Ft	☐	2013/5	Horthy Istvánné - Grófok, hercegek, bárók	695 Ft	☐
2007/1 különszám	AVO-AVH-III/III	595 Ft	☐	2013/6	Szent István nyomában - Fehérvár	695 Ft	☐
2008/1	Emigrációk	595 Ft	☐	2013/7	Bethlen Gábor - Kis magyar lőtörténelem	695 Ft	☐
2008/2-3	Reform, modernizáció	595 Ft	☐	2013/8	A mohácsi csata - II. Lajos kontra Szulejmán	695 Ft	☐
2008/4	Szlovákia + Híres asszonyok	595 Ft	☐	2013/9-10	Napoleon - A hatalom és a szélsőjobb a Horthy-korban	995 Ft	☐
2008/5	A repülés úttörői + Edvard Beneš	595 Ft	☐	2013/11	Hősök tere - Nemzet és emlékezet	695 Ft	☐
2008/6	Ókori olimpiák + Katyn	595 Ft	☐	2013/12	A Bethlen-korszak	695 Ft	☐
2008/7-8	Fekete krónika	895 Ft	☐	2013/1 különszám	A borgiák - Firenze és a Medicek	695 Ft	☐
2008/9	Fekete-fehér Amerika	595 Ft	☐	2013/2 különszám	Mi történt Mohács után?	695 Ft	☐
2008/10	A doni kálvária + '68 világa	595 Ft	☐	2014/1	A székelység története	695 Ft	☐
2008/1 különszám	Titokzatos ókor	595 Ft	☐	2014/2	Zrínyiek	695 Ft	☐
2009/1-2	Magyar jobboldali hagyomány	895 Ft	☐	2014/3	Dózsa György, 1514 - Megszállás, 1944	695 Ft	☐
2009/3	A királyiroktól a 301-es parcelláig	595 Ft	☐	2014/4-5	Seuzo-kincs - Az I. világháború	995 Ft	☐
2009/4	Amiről a címerek mesélnek	595 Ft	☐	2014/6	A béke kálváriútján - Apponyi Albert gróf	695 Ft	☐
2009/5	Délvidéki tragédia	595 Ft	☐	2014/7	Egy magyar mítosz - Az aranycsapat	695 Ft	☐
2009/6	Út a háborúhoz	595 Ft	☐	2014/8	Sopron - A hűség városa	695 Ft	☐
2009/7-8	Vadászat Magyarországon	895 Ft	☐	2014/9	Isonzó - Doberdó - Caporetto	695 Ft	☐
2009/9	A téli háború - Kálvin és a reformáció	595 Ft	☐	2014/10	Az Oszmán Birodalom	695 Ft	☐
2009/10	Egyenruha-történet - Középkori magyar királynék	595 Ft	☐	2014/11	A kiugrási kísérlet	695 Ft	☐
2009/11	Középkor	595 Ft	☐	2014/12	Magyar béketörekvések - Szent-Györgyi Albert	695 Ft	☐
2010/1	A csendőrség története 1881-1945	645 Ft	☐	2014/1 különszám	Európa	695 Ft	☐
2010/2	Szabadkőművesek	645 Ft	☐	2015/1	A nagy háború, 1914-1918	695 Ft	☐
2010/3	Szélsőjobboldali radikalizmusok	645 Ft	☐	2015/2	Islám radikalizmus - Vitriolos karikatúrák	695 Ft	☐
2010/6	Kitelepítések - Ki volt Biszku Béla?	645 Ft	☐	2015/3	Haditengerészet	695 Ft	☐
2010/7	A szex és erotika kultúrtörténete	645 Ft	☐	2015/4	1945, egy végzetes év - Hóman Bálint	695 Ft	☐
2010/8	Sikertörténetek a 19. században	645 Ft	☐	2015/5-6	Örmény genocídium 1915 - Német kapituláció 1945	995 Ft	☐
2010/9	1956-os sortűzek - Kulákok	645 Ft	☐	2015/7	Petőfi élete és halála	695 Ft	☐
2010/10	Hitler és Sztálin tábornokai - Károlyi Mihály	645 Ft	☐	2015/8	Női szerepek a történelemben	695 Ft	☐
2010/1 különszám	Trianon és a revízió	645 Ft	☐	2015/9	A Nádasdyak - Málénkij Robot	695 Ft	☐
2010/2 különszám	Ormos 80	595 Ft	☐	2015/10	Koncepciós perek	695 Ft	☐
2011/1	A Szent Korona vizsontagságai	645 Ft	☐	2015/11	Gróf Tisza István	695 Ft	☐
2011/2	Vörös terror, fehér terror	645 Ft	☐	2015/12	Koronás fők	695 Ft	☐
2011/3-4	A 19. század - Bethlenek	995 Ft	☐	2016/1	Migráció	695 Ft	☐
2011/5	Weimar arcai - Megszállások	645 Ft	☐	2016/2	Széll Kálmán	695 Ft	☐
2011/6	A Hitler - Sztálin paktum	645 Ft	☐	2016/3	A Mein Kapf és a Hitler mítosz	695 Ft	☐
2011/7	Háborús bűnösök	645 Ft	☐	2016/4	Mátyás király	695 Ft	☐
2011/8	Királykérdés Magyarországon	645 Ft	☐	2016/5-6	Teleki Pál - Báthori István - GULAG	995 Ft	☐
2011/9-10	Bethlen István	995 Ft	☐	2016/7	Honfoglalók	695 Ft	☐
2011/11	Az avarok	645 Ft	☐	2016/8	Verdun, 1916	695 Ft	☐
2011/12	Gulag	645 Ft	☐	2016/9	Széchenyi István - a legnagyobb magyar	695 Ft	☐
2011/1 különszám	Dicsőséges dinasztia: Árpád-ház	645 Ft	☐	2016/10-11	1956-2016 - Végzetes sorsok	995 Ft	☐
2011/2 különszám	Náci örökség	645 Ft	☐	2016/12	Amerikai elnökök - 1789-2016	695 Ft	☐
2011/3 különszám	Magyar középkor	645 Ft	☐	2017/1-2	Koronázások Magyarországon 1526-1916	995 Ft	☐
2012/1-2	Magyarország a mérlegen	995 Ft	☐	2017/3	A GULAG szomorú világa - Olofsson Placid atya	695 Ft	☐
2012/3	Kitörés	645 Ft	☐	2017/4	Mindszenty - Kádár	695 Ft	☐
				2017/1 különszám	SISI - Erzsébet a magyarok királynéja	695 Ft	☐

EGYÉVES ELŐFIZETÉS DÍJ | 2017/6-tól 1 év (12 szám) 6950 Ft

Megrendelem
a Rubicon következő egy évben megjelenő számait o
A régi számokat tartalmazó egységcsomagok közül
kedvezményes áron megrendelem:

- 2007-es évfolyam (12 szám)* - 4500 Ft o
- 2008-as évfolyam (11 szám) - 4500 Ft o
- 2009-as évfolyam (11 szám) - 4800 Ft o
- 2010-es évfolyam (12 szám) - 5000 Ft o
- 2011-es évfolyam (15 szám) - 6000 Ft o
- 2012-es évfolyam (14 szám) - 6000 Ft o
- 2013-es évfolyam (14 szám) - 6000 Ft o
- 2014-es évfolyam (13 szám) - 6000 Ft o
- 2015-ös évfolyam (12 szám) - 6000 Ft o
- 2016-os évfolyam (12 szám) - 6500 Ft o

Új előfizetőinknek postaköltséget nem számítunk fel. Előfizetés nélkül a régi évfolyamokat 500 Ft egyszeri postaköltséggel postázzuk. A fent feltüntetett folyóiratszámaink egyenként is megrendelhetők.

NÉV

INTÉZMÉNY
(KÖZLETTI MEGRENDELÉS ESETÉN)

CÍM / TELEPÜLÉS:

UTCA:

HÁZSZÁM / EMELET, AJTÓ:

TELEFONSZÁM:

E-MAIL:

OLVASHATÓ ALÍRÁS

Adja le megrendelését e-mailben: rubicon@t-online.hu | Rendelhet interneten: www.rubicon.hu
Vagy postai úton: Rubicon szerkesztősége (1161 Budapest, Sándor utca 60.). A megrendeléseket fénymásolva vagy kézirással is elfogadjuk.

RUBICON-KÖNYVEK

JOHN LUKACS ELŐSZAVÁBÓL:

Természetes, hogy a nemzetek történelmét általában saját fiaik írják meg. Vannak azonban olyan példák is, amikor egy idegen rokonszenvező, érdeklődő tekintete olyan tisztánlátással hatol be események, bonyolult hajlamok és érzelmek vadonába, hogy többet sikerül elérnie, mint steril „tárgyilagosságot”. Ilyenkor a távlat érdekes módon színezní képes az események megszokott értékelését is.

Ez érvényes Sir Bryan Cartledge *Megmaradni – A magyar történelem egy angol szemével* című könyvére is, amely már címében elárulja a szerző legfontosabb felismerését: a magyar nemzet karakterének egyik legjellemzőbb vonása, hogy minden katasztrófa ellenére újra és újra sikerül megmaradnia, majd felemelkednie.

Megállapításai olyannyira eredetiek és helytállóak, hogy talán nem túlzás azt állítani: a külföldiek által írt összes magyar történelmkönyv közül valószínűleg Cartledge műve eddig a legkiválóbb.

Könyvesbolti ára: 3980 Ft
Szerkesztőségi ára: 3480 Ft
Postai küldeményként: 3480 Ft
(+900 Ft utánvételi díj)

Könyvesbolti ára: 4990 Ft
Szerkesztőségi ára: 3290 Ft
Postai küldeményként: 3290 Ft
(+900 Ft utánvételi díj)

Könyvesbolti ára: 4990 Ft
Szerkesztőségi ára: 3290 Ft
Postai küldeményként: 3290 Ft
(+900 Ft utánvételi díj)

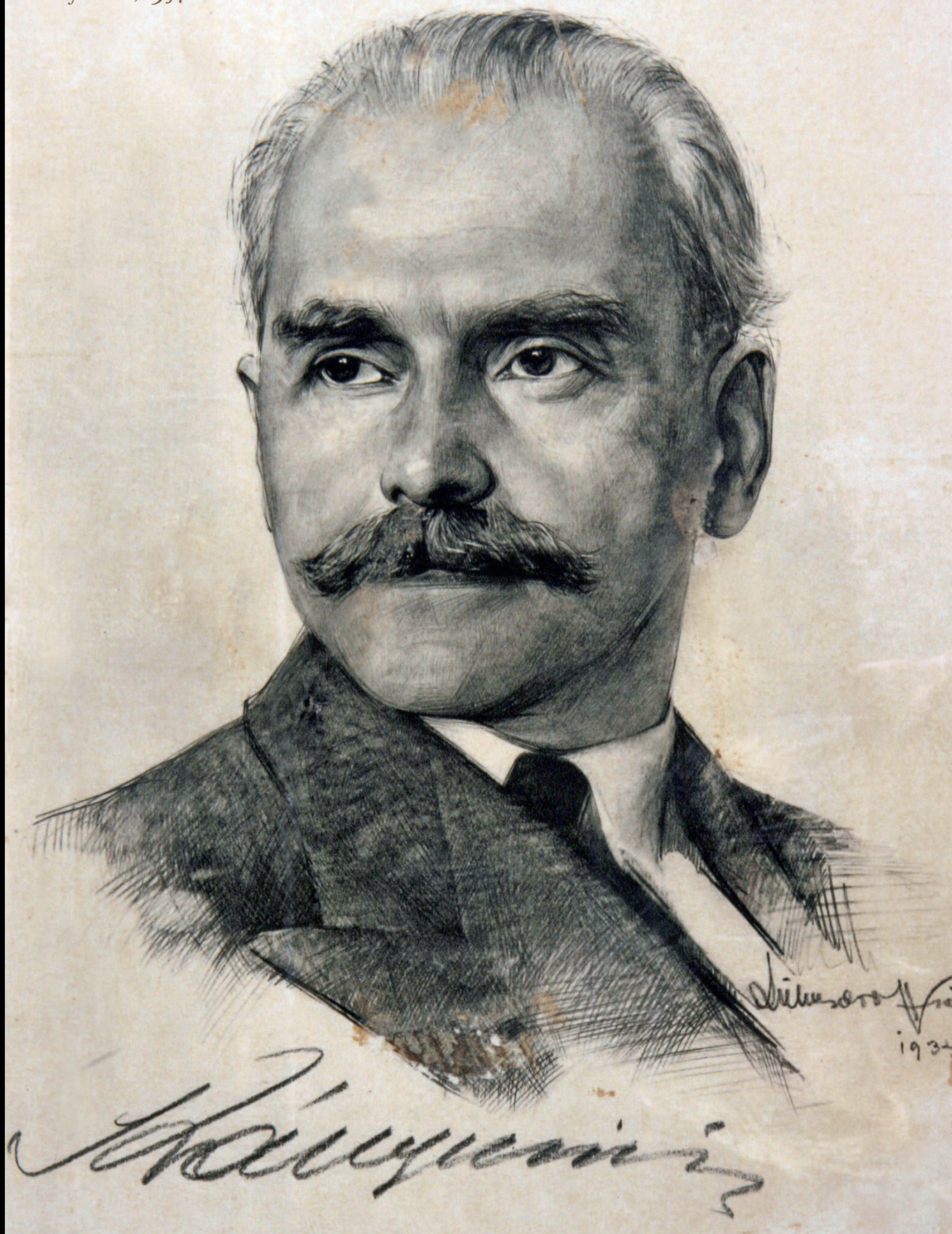
Rendelje meg vagy vásárolja meg a könyveket kedvezményesen a szerkesztőségben!

RUBICON SZERKESZTŐSÉGE

1161 Budapest, Sándor u. 60. • Telefon: 402-1848 • rubicon@t-online.hu • www.rubicon.hu/konyvek

Kállay Miklós, 1934

Rendelje meg honlapunkon!

www.rubicon.hu

E számunk a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

